

AMV/00042855/1036B

Ministerieel besluit houdende uitspraak over een aanvraag tot afwijking van artikel 5.16.3.3, §6, van titel II van het VLAREM ingediend door de nv Ineos ChlorVinyls Belgium, Heilig Hartlaan 21, 3980 Tessenderlo, voor een chemische installatie gelegen op hetzelfde adres.

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW,

Gelet op het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, zoals herhaaldelijk gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 maart 2015;

Gelet op de aanvraag ingediend door de nv Ineos ChlorVinyls Belgium, Heilig Hartlaan 21, 3980 Tessenderlo, exploitant van een chemische installatie gelegen op hetzelfde adres, op het kadastraal perceel: afdeling 3, sectie C, perceelnummer 1363k, tot afwijking van artikel 5.16.3.3, §6, van titel II van het VLAREM, luidende:

“Alle maatregelen die overeenkomstig de beste beschikbare technieken haalbaar zijn, worden genomen om het relatief lekverlies zoveel mogelijk en in elk geval tot maximaal 5% per kalenderjaar te beperken. Het relatief lekverlies wordt na elke bijvulling van een koelinstallatie berekend en genoteerd in het installatiegebonden logboek.

Bij vaststelling van lekkage worden zo snel mogelijk en uiterlijk binnen de veertien dagen na de vaststelling de nodige maatregelen genomen die overeenkomstig de beste beschikbare technieken haalbaar zijn, om het lek op te sporen en te dichten. Nieuw koelmiddel mag pas bijgevuld worden nadat het defect verholpen is en een bevoegde koeltechnicus een controle op lektheid heeft uitgevoerd. Een nieuwe controle op lektheid wordt uitgevoerd binnen een maand na de herstelling maar niet op de dag van de herstelling zelf.

Als het relatief lekverlies gedurende twee opeenvolgende kalenderjaren telkens meer dan 10% bedraagt, wordt de installatie binnen twaalf maanden na de vaststelling buiten bedrijf gesteld en wordt dat binnen de veertien dagen na de vaststelling schriftelijk per brief of per e-mail gemeld aan de afdeling, bevoegd voor milieuhandhaving. Op basis van een gemotiveerde aanvraag kan de afdeling, bevoegd voor milieuhandhaving, een afwijking op de buitenbedrijfstelling van de koelinstallatie goedkeuren. Die aanvraag bevat minstens een rapport van een bevoegde koeltechnicus waaruit blijkt dat de lekkage niet te wijten is aan de ouderdom of aan een verkeerde werking van de installatie. In het voormelde rapport worden de maatregelen beschreven die genomen werden om de lekken op te sporen en te dichten. Als om redenen van technische complexiteit die vervanging binnen twaalf maanden niet mogelijk is, wordt de termijn voor vervanging zo kort mogelijk gehouden. De eventuele verlenging van de termijn moet goedgekeurd worden door de afdeling, bevoegd voor milieuhandhaving.

Als aan koelinstallaties met een nominale koelmiddelinhoud van meer dan 30 kg het relatief lekverlies meer dan 100% bedraagt, wordt dat binnen de veertien dagen na de vaststelling schriftelijk per brief of per e-mail gemeld aan de afdeling, bevoegd voor milieuhandhaving.”;

Gelet op het feit dat de afwijkingsaanvraag werd ontvangen op 17 februari 2015 en ontvankelijk werd verklaard op 19 februari 2015;

Gelet op de volgende motivering van de afwijkingsaanvraag aangehaald door de aanvrager:

- de installatie is een procesinstallatie en is niet te beschouwen als een klassieke koelinstallatie; de Carrier-installatie is een atypische koelinstallatie; de installatie

werkt zonder tussenmedium maar het koelmiddel (freon) zelf wordt verspreid via een uitgebreid leidingnetwerk naar verschillende verdampers, koelers binnen de hele productie-eenheid; door deze grote verbondenheid met de procesinstallatie, wordt de installatie sinds de opstart op eenzelfde manier bedreven als een procesinstallatie met toepassing van het principe van het beheersen van fugatieve emissieprogramma's (leak detection and repair (LDAR)) met periodieke meetcampagnes en verplichte herstellingen van lekken vanaf een bepaalde emissiegrenswaarde; LDAR schrijft geen lekpercentages voor waarbij een buitenbedrijfstelling vereist is;

- tijdens kwartaalinspecties worden bereikbare flenzen afgeplakt en op lekkage gecontroleerd met behulp van gevoelige detectietoestellen; bij het vaststellen van een lek wordt er zo snel mogelijk actie ondernomen; er is ook een continue monitoring van het niveau van de buffervaten; er gebeuren continue immissiemetingen met behulp van 15 freonomgevingsdetectoren die verspreid staan opgesteld op de site; bij een vermoeden van een lek wordt een meetronde uitgevoerd door eigen personeel;
- er is discussie met de afdeling Milieu-inspectie over de bepaling van de nominale koelinhoud en dus bijgevolg ook over het nominaal lekverlies; de installatie is ontworpen voor 37,6 ton; dit is zo ontworpen om al het freon te kunnen opvangen bij stilstand; de grote buffercapaciteit zorgt voor een verhoging van de bedrijfszekerheid en dus ook van de algemene veiligheid van de hele installatie; de installatie blijft even groot, ook als er met minder koelmiddelinhoud wordt gewerkt; het risico op lekken blijft even groot;
- er kan gesteld worden dat de installatie op de grenzen balanceert van de wetgeving; een theoretische interpretatie zou kunnen leiden tot een verplichte buitenbedrijfstelling van de Carrier-koelinstallatie; de recente discussie met de afdeling Milieu-inspectie over de nominale koelinhoud (25 ton of 37,6 ton) en het niet aanvaarden van accidentele emissies, zorgen ervoor dat de installatie niet aan de wetgeving kan voldoen;
- de mogelijkheid voor het ombouwen/vernieuwen van de installatie werd onderzocht; een koelinstallatie op ammoniak is uitgesloten aangezien het explosieve mengsels kan vormen met een procesproduct; een koelinstallatie op propyleen vergt een zeer zware investering;
- in 1994/1996 werd het koelmiddel R12 met een zeer groot ozonafbrekend vermogen en een 'Global warming potential' (GWP) van 1.830 vervangen door R134a dat geen ozonafbrekend vermogen heeft en een GWP heeft van 1.430; in de nieuwe Europese verordening voor gefluoreerde broeikasgassen wordt het gebruik van R134a niet aan banden gelegd, zelfs niet op lange termijn;

Gelet op de volgende alternatieve maatregelen aangehaald door de aanvrager:

- de huidige methode van monitoring en van opsporen van lekken wordt aangehouden;
- de wettelijk verplichte driemaandelijkse meetronde wordt verhoogd naar maandelijks om lekken sneller te kunnen opsporen;
- per semester wordt geëvalueerd of de onderdelen waar een lek werd gedetecteerd, structureel moeten worden aangepast of verbeterd indien mogelijk;
- tegen 2020 wordt gestreefd naar een maximaal lekverlies van 2 ton;
- op de site zal een investering gebeuren aan stoomketel Meura (10,5 MW) om een equivalente hoeveelheid CO₂ te verminderen als de gemiddelde koelmiddeluitstoot van

de koelinstallatie; de stoomketel zal worden omgebouwd zodat ook waterstofgas als brandstof kan worden aangewend; hierdoor wordt 4 tot 5 kton CO₂ bespaard op jaarbasis; de laatste jaren werd er gemiddeld 2,6 ton koelmiddelverlies vastgesteld wat overeenkomt met 3,7 kton CO₂; in 2013 werd volgens het CO₂-emissierapport van de fabriek 158 kton uitgestoten; bij de omschakeling zal ook een low NO_x-brander worden voorzien;

Gelet op het besluit nr. AMV000454/1025/C van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur van 10 december 2008 waarbij vergunning wordt verleend voor een termijn verstrijkend op 10 december 2028 voor het verder exploiteren en veranderen van een scheikundige fabriek;

Gelet op het besluit nr. 750.71/A/08.316 van de deputatie van de provincie Limburg van 18 maart 2009 houdende de aktename van de melding van de overname van een inrichting voor de productie van monovinylchloride;

Gelet op het besluit nr. 750.71/A/10.406 van de deputatie van de provincie Limburg van 16 maart 2011 houdende de aktename van de melding van de overname van een scheikundige inrichting;

Gelet op het besluit nr. 750.71/A/10.359 van de deputatie van de provincie Limburg van 26 mei 2011 waarbij vergunning wordt verleend voor een termijn verstrijkend op 10 december 2028 voor het veranderen van een inrichting voor de productie van monovinylchloride;

Gelet op het besluit nr. 750.71/A/13.042 van de deputatie van de provincie Limburg van 17 april 2013 houdende de aktename van de melding voor het veranderen van een scheikundige fabriek;

Gelet op het besluit nr. 750.71/A/2014.242 van de deputatie van de provincie Limburg van 6 november 2014 houdende de aktename van de melding voor het veranderen van een chemische installatie;

Gelet op het besluit nr. 750.71/A/14.313 van de deputatie van de provincie Limburg van 5 februari 2015 houdende de aktenaam van de melding voor het veranderen van een chemische installatie;

Gelet op het ongunstige subadvies van 18 maart 2015 van de afdeling Lucht, Hinder, Milieu en Gezondheid van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie;

Gelet op het ongunstige advies van 23 april 2015 van de afdeling Milieuvergunningen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie;

Gelet op het ongunstige advies van 5 mei 2015 van de gewestelijke milieuvergunningscommissie;

Gelet op de ligging van de inrichting in een industriegebied volgens het gewestplan 'Hasselt-Genk', vastgesteld bij het koninklijk besluit van 3 april 1979;

Overwegende dat de afwijkingsaanvraag betrekking heeft op de Carrier-koelinstallaties van de afdeling voor de productie van monovinylchloride horende bij een chemisch bedrijf;

Overwegende dat de inrichting overeenkomstig de EU-richtlijn inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging een GPBV-bedrijf betreft waarvoor in toepassing van artikel 43ter van titel I van het VLAREM uitdrukkelijk is gesteld dat alle passende preventieve maatregelen tegen verontreiniging moeten getroffen worden door toepassing van de beste beschikbare technieken zodat geen belangrijke verontreiniging veroorzaakt kan worden;

Overwegende dat de exploitant afwijking vraagt van de bepalingen van titel II van VLAREM in verband met het relatief lekverlies; dat conform artikel 5.16.3.3, §6, van titel II van VLAREM het jaarlijks relatief lekverlies maximaal 5% mag bedragen; dat als het relatief lekverlies gedurende twee opeenvolgende jaren meer dan 10% bedraagt, de installatie binnen de twaalf maanden buiten bedrijf moet worden gesteld; dat bij vaststelling van een lek uiterlijk binnen de 14 dagen de nodige maatregelen moeten worden genomen om het

lek op te sporen en te dichten overeenkomstig wat haalbaar is mits toepassing van de beste beschikbare technieken;

Overwegende dat de exploitant stelt dat de Carrier-koelinstallatie geen klassieke koelinstallatie is; dat bij een conventionele koelinstallatie het koelmiddel een tussenmedium koelt dat wordt rondgestuurd in de procesinstallatie; dat in de afdeling voor de productie van monovinylchloride het koelmiddel zelf wordt rondgestuurd over de hele procesinstallatie; dat bijgevolg de Carrier-koelinstallatie volgens de exploitant moet beschouwd worden als een procesinstallatie; dat de installatie, conform de definities van koelinstallatie, koelmiddel en koelsysteem zoals opgenomen in artikel 1.1.2 van titel II van VLAREM, wel degelijk moet beschouwd worden als een koelinstallatie; dat wel mag worden gesteld dat deze Carrier-koelinstallatie een atypisch karakter heeft; dat volgens de erkende koelfirma deze installatie qua omvang en werkingsprincipe (één centrale grote koelunit voor de hele fabriek, koelmiddel zelf wordt verspreid) de enige in zijn soort is in Vlaanderen;

Overwegende dat het niveau van het koelmiddel in het buffervat continu wordt opgevolgd; dat de laatste jaren de volgende lekverliezen zijn vastgesteld:

Jaar	Verlies (ton)
2000	6,1
2001	5,3
2002	2,2
2003	4,0
2004	4,3
2005	0,8
2006	3,5
2007	2,0
2008	1,1
2009	1,8
2010	4,9
2011	1,4
2012	2,2
2013	1,1
2014	4,0
Gemiddeld jaarlijks verlies	3

Overwegende dat deze lekverliezen te verklaren zijn door de som van volgende verliezen:

- bepaalde operaties zoals het uitdienstnemen van de installatie, onder andere voor het herstellen van vastgestelde lekken;
- noodzakelijke purgeerbeurten ondanks alle preventieve maatregelen;

- continue fugitieve emissies aan allerlei verbindingstukken, flenzen, instrumentatie apparatuur, afsluiters, staalnamepunten, openeinden,...;

Overwegende dat de nominale koelinhoud als volgt wordt gedefinieerd in artikel 1.1.2 van titel II van VLAREM: “de hoeveelheid koelmiddel waarmee een koelsysteem is gevuld om te functioneren onder de voorwaarden waarvoor het is ontworpen; dat is normaliter de hoeveelheid die is ingebracht bij de eerste indienststelling.”; dat er dus ten minste moet worden gerekend met de effectieve hoeveelheid koelmiddel die in de installatie is ingebracht, en dus niet met een theoretisch maximum; dat de Carrier-koelinstallatie is geconcipeerd voor 37,6 ton en dat ook bij de omschakeling van koelmiddel de bestaande buffervaten behouden werden waardoor het volume koelmiddel dus steeds hetzelfde is gebleven; dat bij de eerste vulling van R134a circa 37,6 ton koelmiddel werd toegevoegd; dat bovendien de installatie even groot blijft indien men de installatie met minder koelmiddelinhoud gaat bedienen, met andere woorden het risico op lekken in absolute hoeveelheden (de grote leidingen, grote apparaatdiameters, het grote buffervat en het groot aantal flenzen) blijft even groot;

Overwegende dat het relatief lekverlies als volgt wordt gedefinieerd in artikel 1.1.2 van titel II van het VLAREM:

“de fractie van de nominale koelmiddelinhoud die ten gevolge van emissies over een kalenderjaar in de volledige installatie verloren werd, in verhouding tot de nominale koelmiddelinhoud. Het relatief lekverlies wordt berekend aan de hand van de hoeveelheden koelmiddel die aan een systeem worden toegevoegd. Het relatief lekverlies wordt bepaald via de volgende formule:

$L = (B/N) \times 100\%$, waarbij:

L: relatief lekverlies;

B: som van alle bijvullingen gedurende een kalenderjaar (kg);

N: nominale koelmiddelinhoud van de koelinstallatie (kg).”;

dat in de Carrier-installatie de hoeveelheid koelmiddel gemonitord wordt zoals hierboven weergegeven; dat aan de hand van deze monitoring de hoeveelheid koelmiddel die over een kalenderjaar in de volledige installatie verloren werd, kan worden bepaald;

Overwegende dat, rekening houdende met een nominale koelinhoud van 37,6 ton zoals de exploitant aangeeft, uit de bovenstaande jaarlijkse lekverliezen blijkt dat sinds 2000 de drempel van 5% (1,88 ton/jaar) relatief lekverlies 10 keer werd overschreden en de drempel van 10% (3,76 ton/jaar) relatief lekverlies 6 keer;

Overwegende dat de exploitant de laatste jaren inspanningen heeft geleverd om lekverliezen te voorkomen, meer bepaald:

- sinds 1996 werd het koelmiddel R12 vervangen door R134a waardoor er circa 25kton CO₂ minder werd uitgestoten;
- bij de kwartaalmetingen worden lekken die gelokaliseerd worden, zo snel mogelijk gedicht;
- door continue monitoring van het niveau van de buffervaten en een 15-tal freonmonitoren die verspreid staan opgesteld over het fabrieksterrein, worden ook lekken gelokaliseerd en hersteld;

dat de resultaten van deze inspanningen duidelijk worden in het bovenstaande overzicht van de jaarlijkse lekverliezen met een gemiddeld jaarlijks lekverlies van 3,7 ton van 2000 tot 2007 en een gemiddeld jaarlijks lekverlies van 2,3 ton van 2008 tot 2014; dat niettegenstaande deze inspanningen het gemiddeld jaarlijks lekverlies nog hoger ligt dan 5% van de nominale koelinhoud;

Overwegende dat de exploitant in de afwijkingsaanvraag vraagt om niet te moeten voldoen aan:

- de beperking van het relatief lekverlies tot maximaal 5% van de nominale koelinhoud;
- de bepalingen in verband met de drempel van 10% relatief lekverlies en de daaraan verbonden gevolgen;

Overwegende dat de exploitant voorstelt om de emissies van de koelinstallatie op te volgen via het fugatieve emissieprogramma LDAR (Leak Detection And Repair); dat er maandelijks een meetronde zal worden gehouden om lekken op te sporen in plaats van driemaandelijks zoals nu het geval is, zodat sneller maatregelen kunnen worden genomen; dat tweemaal per jaar zal worden geëvalueerd of onderdelen waar een lek werd gedetecteerd tijdens de maandelijkse rondes structureel kunnen worden aangepast; dat de exploitant op 10 april 2015 een continu verbeteringsprogramma in de vorm van een beslissingsschema "Freon lekdetectie MVC-fabriek, P-MVC-057" heeft overgemaakt; dat in dit schema de verschillende meetmomenten zijn vermeld en de verschillende stappen die moeten worden gevolgd indien een lek wordt vastgesteld; dat verschillende kwaliteitsregistraties in het schema worden vermeld waarin alle lekken en acties om deze lekken te dichten, zullen worden opgenomen; dat door het invoeren van een hogere frequentie voor de meet- en herstelrondes en het oordeelkundig reduceren van het aantal potentiële lekpunten op termijn de emissies moeten dalen;

Overwegende dat de exploitant in zijn schrijven van 10 april 2015 stelt dat via een continu verbeteringsprogramma zoals geconcretiseerd in het beslissingsschema, ernaar gestreefd wordt om het maximaal freonverlies tegen 2020 te beperken tot 2 ton per kalenderjaar; dat hij deze doelstelling in een schrijven van 15 juni 2015 aanscherpt door het maximaal freonverlies tegen 2020 te beperken tot 1,8 ton per kalenderjaar; dat het volgens artikel 5.16.3.3, §6, van titel II van het VLAREM toegelaten 5% lekverlies van 37,6 ton 1,88 ton/jaar

is; dat de exploitant in 2020 dus hieraan zou voldoen; dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat de afwijkingsaanvraag in te willigen,

B E S L U I T :

Artikel 1. De vraag van nv Ineos ChlorVinyls Belgium, Heilig Hartlaan 21, 3980 Tessenderlo, exploitant van een chemische installatie gelegen op hetzelfde adres, op het kadastraal perceel: afdeling 3, sectie C, perceelnummer 1363k, tot afwijking van artikel 5.16.3.3, §6, van titel II van het VLAREM, luidende:

“Alle maatregelen die overeenkomstig de beste beschikbare technieken haalbaar zijn, worden genomen om het relatief lekverlies zoveel mogelijk en in elk geval tot maximaal 5% per kalenderjaar te beperken. Het relatief lekverlies wordt na elke bijvulling van een koelinstallatie berekend en genoteerd in het installatiegebonden logboek.

Bij vaststelling van lekkage worden zo snel mogelijk en uiterlijk binnen de veertien dagen na de vaststelling de nodige maatregelen genomen die overeenkomstig de beste beschikbare technieken haalbaar zijn, om het lek op te sporen en te dichten. Nieuw koelmiddel mag pas bijgevuld worden nadat het defect verholpen is en een bevoegde koeltechnicus een controle op lektheid heeft uitgevoerd. Een nieuwe controle op lektheid wordt uitgevoerd binnen een maand na de herstelling maar niet op de dag van de herstelling zelf.

Als het relatief lekverlies gedurende twee opeenvolgende kalenderjaren telkens meer dan 10% bedraagt, wordt de installatie binnen twaalf maanden na de vaststelling buiten bedrijf gesteld en wordt dat binnen de veertien dagen na de vaststelling schriftelijk per brief of per e-mail gemeld aan de afdeling, bevoegd voor milieuhandhaving. Op basis van een gemotiveerde aanvraag kan de afdeling, bevoegd voor milieuhandhaving, een afwijking op de buitenbedrijfstelling van de koelinstallatie goedkeuren. Die aanvraag bevat minstens een rapport van een bevoegde koeltechnicus waaruit blijkt dat de lekkage niet te wijten is aan de ouderdom of aan een verkeerde werking van de installatie. In het voormelde rapport worden de maatregelen beschreven die genomen werden om de lekken op te sporen en te dichten. Als om redenen van technische complexiteit die vervanging binnen twaalf maanden niet mogelijk is, wordt de termijn voor vervanging zo kort mogelijk gehouden. De eventuele verlenging van de termijn moet goedgekeurd worden door de afdeling, bevoegd voor milieuhandhaving.

Als aan koelinstallaties met een nominale koelmiddelinhoud van meer dan 30 kg het relatief lekverlies meer dan 100% bedraagt, wordt dat binnen de veertien dagen na de vaststelling schriftelijk per brief of per e-mail gemeld aan de afdeling, bevoegd voor milieuhandhaving.”,

wordt ingewilligd.

Art. 2. De afwijking wordt verleend voor een termijn verstrijkend op 10 december 2028.

Art. 3. De afwijking is afhankelijk van de naleving van de volgende voorwaarden:

- het continu verbeteringsprogramma in de vorm van een beslissingsschema "Freon lekdetectie MVC-fabriek, P-MVC-057" wordt strikt nageleefd;
- in plaats van driemaandelijks wordt de koelmiddelinhoud maandelijks gerapporteerd aan de afdeling Milieu-inspectie;
- er wordt zesmaandelijks gerapporteerd aan de afdeling Milieu-inspectie over de structurele aanpak voor vermindering van potentiële lekken;
- het koelmiddelverlies wordt beperkt tot maximaal 1,8 ton op kalenderjaarbasis vanaf kalenderjaar 2020; de exploitant zal jaarlijks een tussentijdse evaluatie van deze doelstelling uitvoeren; deze evaluatie, waaronder de genomen maatregelen om het koelmiddelverlies te beperken, en het bereikte resultaat op kalenderjaarbasis, wordt als agendapunt mee opgenomen op de verplichte toelichtingsvergadering die de exploitant volgens de bijzondere voorwaarde in de vergunning jaarlijks organiseert met de betreffende overheden.

Art. 4. De afwijking doet geen afbreuk aan de rechten van derden.

Brussel, 29 JULI 2015

De Vlaamse minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE